

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พยาบาลเป็นบุคลากรกลุ่มใหญ่ที่สุดในกลุ่มบุคลากรในทีมสุขภาพที่ได้ปฏิบัติงานอยู่ในทุกระดับของระบบบริการสาธารณสุขของประเทศ เช่นในสถานบริการสาธารณสุขทั้งในสถานีนอนำมี โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลในสังกัดคณะแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ตลอดจนโรงพยาบาล หรือสถานบริการสาธารณสุขของหน่วยงานอื่นๆ และโรงพยาบาลเอกชน ดังนั้นจึงนับได้ว่าพยาบาลเป็นบุคลากรกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการให้บริการสาธารณสุข เพื่อการพัฒนาสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชนในประเทศ

สภาพสังคมไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมา และรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ซึ่งมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และสภาพแวดล้อมของประเทศ เป็นอย่างมาก ผลกระทบดังกล่าวทำให้สภาพปัญหา และความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป และเมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างสภาพความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวกับการจัดการศึกษาพยาบาลแล้วอาจกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษาพยาบาลมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการให้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ทั้งนี้การจัดการศึกษาพยาบาลต้องมุ่งเน้นให้พยาบาลมีความรู้อย่างกว้างขวางทั้งในศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และจะต้องมีความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาลเพิ่มขึ้น โดยสามารถให้การดูแลบุคคลครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตวิญญาณ และสังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป และเพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีซึ่งบทบาทที่เด่นชัดของพยาบาลมี 4 บทบาทได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลสามารถดำรงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม (DuGas, 1983) ซึ่งช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น จะเห็นได้ว่าภารกิจและบทบาทหน้าที่ของพยาบาลมีขอบเขตกว้างขวาง ด้วยเหตุนี้พยาบาลจึงเป็นบุคลากรด้านสาธารณสุขกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นต้องการของสังคมยิ่งขึ้น

การจัดการศึกษาพยาบาลในระดับพยาบาลวิชาชีพเป็นการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่จะต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการศึกษา และสาธารณสุขของประเทศ และต้องคำนึงถึงความต้องการของสังคม ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สภาพเศรษฐกิจและสังคม สำหรับนโยบายด้านการศึกษาในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้มุ่งพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก โดยมุ่งความเป็นเลิศทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการด้านวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มุ่งป้องกันและหาทางแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระบบการอุดมศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการบริหารและการพัฒนาวิชาการ มุ่งพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาให้มีศักยภาพและความพร้อมที่จะจัดการศึกษาที่มีความเป็นสากล (ทบวงมหาวิทยาลัย 2535)

จากแผนพัฒนาการศึกษาศาขพยาบาลศาสตร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการผลิตพยาบาลข้อหนึ่งไว้ดังนี้..... เพื่อให้การจัดการศึกษาศาขพยาบาลศาสตร์ดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) และให้สถาบันการศึกษาศาขพยาบาลต่างๆ

สามารถพัฒนาการศึกษาพยาบาลตามความต้องการของสังคมด้านปริมาณ และคุณภาพให้ได้มาตรฐานใกล้เคียงกัน สามารถใช้ทรัพยากรด้านการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชน จึงกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. ผลิตพยาบาลระดับต่างๆ ที่มีคุณภาพเพียบพร้อมทั้งในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม และความเป็นผู้นำ ให้มีปริมาณเพียงพอับความต้องการของสังคม โดยเน้นการเพิ่มการผลิตพยาบาลระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา

2. พัฒนาสถาบันการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ทั้งของรัฐและเอกชนให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจหลักได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นสากลทั้งในการด้านผลิตพยาบาล การวิจัย การบริการวิชาการ แก่สังคม และการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

3. พัฒนาคณากรรมการบริหาร และการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ มีการกระจายโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งมีการประสานสัมพันธ์กันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ

ทรัพยากรบุคคลด้านสาธารณสุขเป็นปัจจัยสำคัญในการจัดบริการสาธารณสุข เพราะบริการสาธารณสุขเป็นกิจการที่ต้องพึ่งกำลังคนอย่างมาก ประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาต่างๆ หลายประการ ปัญหาหนึ่งคือปัญหาด้านกำลังคน สำหรับกำลังคนด้านพยาบาลนั้น ในสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตพบว่าจำนวนพยาบาลยังไม่เพียงพอับความต้องการของประเทศชาติ พบว่ามีการขาดแคลนเป็นอันมาก และความขาดแคลนมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากการเพิ่มของประชาชนอย่างรวดเร็ว สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ประชาชนมีระดับการศึกษาและฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น

ทำให้แบบแผนการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลง และพบว่าประชาชนมีอายุยืนยาวขึ้น ทำให้ประชาชนมีความต้องการบริการด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้น นอกจากนั้นการขยายตัวของโรงพยาบาลต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ความต้องการพยาบาลเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับด้วย จากการประชุมคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2535 ได้มีมติให้ความเห็นชอบตามที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยกำหนดแผนการผลิตและพัฒนาการจัดการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ตามมติคณะรัฐมนตรีโดยกำหนดมาตรการระยะเร่งด่วนที่ได้กำหนดไว้ คือ (1) ขอให้ทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์เป็นสาขาที่ขาดแคลนเพิ่มเติมอีกหนึ่งสาขา และ (2) ให้กระทรวงสาธารณสุขเร่งพัฒนาศักยภาพในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดโดยเร็ว (กองแผนงาน สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย 2535)

สำหรับวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตพยาบาลให้กับกระทรวงสาธารณสุข ในแต่ละปีจะมีพยาบาลที่สำเร็จการศึกษา และไปทำหน้าที่ในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชนทั่วประเทศปีละประมาณ 1,500 คน (กระทรวงสาธารณสุข 2536) และมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี แต่พบว่ายังไม่เพียงพอกับการให้บริการผลจากการเร่งผลิตพยาบาลทำให้ผู้เรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นและพบว่าอัตราส่วนระหว่างผู้เรียนและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขมีอัตราส่วนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานคือ 1:18 ซึ่งตามเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยและสภาการพยาบาลได้กำหนดอัตราส่วนอาจารย์ประจำต่อนักศึกษาระหว่าง 1:4 - 1:8 และสัดส่วนคุณวุฒิของอาจารย์พยาบาลปริญญาตรี : ปริญญาโท : ปริญญาเอก เท่ากับ 8.1:1.1:0.2 ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคือ 2.0:5.5:2.5 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขบางแห่งมีสัดส่วน

คณาจารย์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของทบวงมหาวิทยาลัย

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขได้กำหนดแนวทางการวิจัยที่สถาบันฯ ส่งเสริมในแผนงานวิจัยพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขโดยส่วนหนึ่งได้เน้นการส่งเสริมการวิจัยเพื่อตรวจสอบสภาพการณ์ในปัจจุบันของสถาบันที่ผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุข ได้แก่วิทยาลัยพยาบาลเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และเพื่อหาแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน เพราะในปัจจุบันสถาบันการศึกษาเหล่านี้ได้รับการพัฒนาค่อนข้างน้อยในทุกด้าน ในขณะที่ภารกิจที่ได้รับมอบหมายมีปริมาณมากขึ้นตลอดมา (สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข 2536)

ประสิทธิผลองค์การเป็นมาตรฐานภายนอกที่บ่งบอกว่าองค์การมีความสามารถในดำเนินกิจกรรมขององค์การให้สนองความต้องการของกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ดีเพียงใด ประสิทธิผลองค์การเป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเรื่องหนึ่งในทฤษฎีองค์การ การศึกษาประสิทธิผลองค์การเป็นจุดรวมที่จะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ แนวความคิดหลักที่สำคัญในเรื่องประสิทธิผลองค์การคือการยอมรับองค์การ ยอมรับกิจกรรมหรือผลการปฏิบัติงานขององค์การ แนวความคิดนี้หมายถึงประสิทธิผลองค์การขึ้นอยู่กับความสามารถขององค์การในการที่จะดำเนินการต่างๆ รวมทั้งการสร้างการยอมรับโดยหน่วยงานภายนอกที่มีอิทธิพลต่อองค์การเกิดการยอมรับต่อองค์การในด้านกิจกรรม และผลการปฏิบัติงานขององค์การด้วย (Pfeffer and Salancik, 1977) ดังนั้นการพิจารณาประสิทธิผลองค์การจึงพิจารณาได้จากการยอมรับของหน่วยงาน หรือบุคคลภายนอกที่มีอิทธิพลต่อองค์การกิจกรรม หรือผลการปฏิบัติงานขององค์การนั้นๆ และพิจารณาได้จากทัศนคติของผู้บริหารในเรื่องผลการปฏิบัติงาน และความสามารถในการสร้างการยอมรับจากหน่วยงานอื่นๆ

แนวความคิดในการประเมินประสิทธิผลองค์การสามารถแบ่งเป็น

2 ประเภท ได้แก่ ประเภทแรกเป็นการศึกษาในด้านทฤษฎี ผลการวิจัยจะช่วยพัฒนาและปรับปรุงทฤษฎี การปฏิบัติในด้านการบริหารองค์การจะมีพื้นฐานที่มั่นคงยิ่งขึ้นหากการบริหารนั้นตั้งอยู่บนทฤษฎี การศึกษาประเภทที่สองเป็นการศึกษาวิจัยหรือสังเกตการปฏิบัติจริง ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งศึกษาองค์ประกอบของประสิทธิผลองค์การ และความสัมพันธ์ต่อกันระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น (Gibson, Ivancevich and Donnelly, 1973)

เบนนิส (Bennis, 1971) ได้มีความคิดเห็นว่าการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลองค์การที่ทำกันส่วนใหญ่มักอยู่ใน 2 มิติใหญ่ๆ ได้แก่ มิติที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์การ เช่น อัตราการผลิตผลผลิตของแต่ละบุคคล ผลกำไร ค่าใช้จ่าย เป็นต้น ส่วนอีกมิติหนึ่งเป็นมิติที่เกี่ยวกับทรัพยากรบุคคล เช่นขวัญ การจูงใจ สุขภาพจิต ความผูกพันต่องาน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทักษะต่อผู้บริหาร หรือต่อองค์การ เป็นต้น ทั้ง 2 มิตินี้เป็นการใช้เกณฑ์การวัดจากความพึงพอใจ และผลงาน จะเห็นได้ว่าประสิทธิผลองค์การเป็นประเด็นที่มีความสำคัญที่ทุกองค์การควรคำนึงถึง อย่างไรก็ตามจากสภาพที่ผ่านมาในประเทศไทยยังมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องประสิทธิผลองค์การค่อนข้างน้อย และยังไม่มีการวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

จากสภาพปัญหาในด้านการจัดการศึกษาพยาบาลในด้านอัตราส่วนระหว่างอาจารย์และนักศึกษา และสัดส่วนของอาจารย์ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด และแผนพัฒนาการศึกษาสาขาพยาบาลศาสตร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) มาตรการในการส่งเสริมการวิจัยของสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข แนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลองค์การ และความสำคัญของการประเมินประสิทธิผลองค์การ ตลอดจนในสภาพที่ผ่านมายังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ

ศึกษา และพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งผลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการประเมิน
และการพัฒนาวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขให้มีประสิทธิผล
ยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่ใช้ในการพิจารณาประสิทธิผล
องค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของ
วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ขอบเขตของการวิจัย

1. สถาบันการศึกษาที่เป็นหน่วยศึกษาในครั้งนี ได้แก่วิทยาลัย
พยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเปิดสอนในระดับปริญญาตรีหลักสูตร
หลักสูตร 4 ปี จำนวน 24 แห่ง

รายชื่อวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน
24 แห่ง ได้แก่

- 1.1 วิทยาลัยพยาบาลพุทธชินราช
- 1.2 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
- 1.3 วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า
- 1.4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
- 1.5 วิทยาลัยพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์
- 1.6 วิทยาลัยพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

- 1.7 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี
- 1.8 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
- 1.9 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ลำปาง 1
- 1.10 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี 1
- 1.11 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี
- 1.12 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
- 1.13 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์
- 1.14 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรธานี
- 1.15 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท
- 1.16 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา
- 1.17 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
- 1.18 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
- 1.19 วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม
- 1.20 วิทยาลัยพยาบาลพระพุทธรบาท
- 1.21 วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า
- 1.22 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง
- 1.23 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม
- 1.24 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ศรีษัฎญา

2. ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารจำนวน 24 คน และอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวนทั้งสิ้น 697 คน

3. รูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การในครั้งนีพัฒนาเพื่อให้เฉพาะสำหรับการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

4. การพัฒนารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การทางการ

ศึกษารึ้งนี้มีความประสงค์จะให้มีการประยุกต์ใช้กับวิทยาลัยพยาบาล สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข จึงมุ่งวิจัยตามองค์ประกอบของต้นแบบที่เสนอโดยใช้
กรอบแนวคิดของฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel 1985 : 395) ซึ่ง
เป็นการประเมินองค์การในระดับมหภาค กล่าวคือเป็นการวิเคราะห์ที่มุ่งเน้น
องค์การในฐานะที่เป็นหน่วยวิเคราะห์ ซึ่งพิจารณาจากบริบทของการบริหาร
การศึกษายาบาล โดยกำหนดตัวแปรที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินประสิทธิผล
องค์การที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

3.1 การปรับตัว (Adaptation)

- 1) ความสามารถในการปรับเปลี่ยน (Adaptability)
- 2) นวัตกรรม (Innovation)
- 3) การพัฒนา (Development)

3.2 การบรรลุเป้าหมาย (Goal Attainment)

- 1) ผลงาน (Productivity)
- 2) การจัดหาทรัพยากร (Resource Acquisition)

3.3 การบูรณาการ (Integration)

- 1) ความพึงพอใจ (Satisfaction)
- 2) บรรยากาศองค์การแบบเปิด (Open Organizational Climate)
- 3) การติดต่อสื่อสารแบบเปิด (Open Communication)

3.4 การรักษาแบบแผน (Latency)

- 1) ความผูกพัน (Commitment))
- 2) ความสอดคล้องระหว่างบทบาทและปทัสถาน (Role and Norm Congruency)

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ประสิทธิภาพองค์การเป็นปริมาณที่วัดได้จากเครื่องมือการประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพองค์การของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีลักษณะเป็นเครื่องมือประเภทแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ และแบบบันทึกข้อมูลซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือดังกล่าวขึ้นตามหลักการพัฒนาเครื่องมือ ตลอดจนการทดสอบเครื่องมือ โดยทำการรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
3. คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไม่ขึ้นกับตัวแปรด้านเวลา
4. ข้อมูลที่ได้รับจากผู้บริหารและอาจารย์ เป็นข้อมูลที่ผู้ตอบตอบตามสภาพที่เป็นจริงของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ระยะ ได้แก่

1. การวิจัยระยะที่ 1 ระยะการสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วย การศึกษาทฤษฎี ผลงานวิจัย และเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสังเคราะห์องค์ประกอบ การกำหนดค่านิยามเชิงปฏิบัติการ และการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับองค์ประกอบแต่ละด้าน การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การสร้างข้อระทง การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้านความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การจัดทำแบบสอบถาม การนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับอาจารย์ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข นำคะแนนที่ได้มาหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ
2. การวิจัยระยะที่ 2 ระยะการพัฒนาเครื่องมือ ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูล

ด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นในการวิจัยระยะ
ที่ 2 และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบด้วยค่าที
(รายละเอียดปรากฏในบทที่ 3)

คำจำกัดความ

วิทยาลัยพยาบาล หมายถึง วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวง
สาธารณสุข ซึ่งเปิดสอนในระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี

ประสิทธิผลองค์การ หมายถึง ความสามารถขององค์กรในการ
ดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และบุคลากรมีความพึงพอใจใน
การปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน และองค์ประกอบ
ย่อย 10 ด้าน ได้แก่ (1) การปรับตัว มุ่งองค์ประกอบย่อยได้แก่ความ
สามารถในการปรับเปลี่ยน นวัตกรรม การพัฒนา (2) การบรรลุเป้าหมาย
มุ่งองค์ประกอบย่อย ได้แก่ ผลงาน และการจัดหาทรัพยากร (3) การ
บูรณาการ มุ่งองค์ประกอบย่อยได้แก่ ความพึงพอใจ บรรยากาศองค์การแบบ
เปิด และการติดต่อสื่อสารแบบเปิด (4) การรักษาแบบแผน มุ่งองค์ประกอบ
ได้แก่ ความผูกพัน และความสอดคล้องระหว่างบทบาทและpflichtสถาน

รูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยพยาบาล
หมายถึง วัตถุประสงค์ โครงสร้าง เครื่องมือ และวิธีการในการประเมิน
ประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

การพัฒนาารูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัย
พยาบาล หมายถึง กระบวนการในการสร้างรูปแบบการประเมินประสิทธิผล
องค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในการพัฒนา

เครื่องมือประกอบด้วยการกำหนดองค์ประกอบ การสร้างเครื่องมือที่ใช้
ในการประเมิน การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผล
องค์การ และการกำหนดคู่มือการใช้เครื่องมือในการประเมินประสิทธิผล
องค์การของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ได้องค์ประกอบของประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัย
พยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. ทำให้ได้รูปแบบที่ใช้ในการประเมินประสิทธิผลองค์การของ
วิทยาลัย สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งนับว่าเป็นนวัตกรรมเบื้องต้นที่ผู้บริหาร
วิทยาลัยพยาบาลสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาองค์การต่อไป
3. ทำให้ทราบลักษณะระดับของประสิทธิผลองค์การของวิทยาลัย
พยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
4. ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข สามารถ
นำรูปแบบการประเมินประสิทธิผลองค์การไปใช้ในการประเมินประสิทธิผลองค์การ
ของวิทยาลัยพยาบาลได้เป็นระยะๆ ซึ่งจะช่วยให้สามารถนำผลการประเมินไปใช้
ในการวางแผนพัฒนาการดำเนินงานของวิทยาลัยพยาบาลให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น
5. ผลการศึกษาวิจัยที่ได้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการนำไปศึกษา
ค้นคว้าเพิ่มเติมต่อไป